MICHELIN

★★★

Lazurowe Wybrzeże

ERGO HESTIA®

Udane Wakacje

Partner wydawniczy Bezdroża

Tytuł: Lazurowe Wybrzeże – Udane Wakacje
Tytuł oryginału: The Green Guide. French Riviera

Polska wersja
Koncepcja serii „Udane Wakacje": Marzena Daszewska, Tomasz Ostrowski
Redaktor prowadzący: Agnieszka Krawczyk
Tłumaczenie: Magdalena Kubas
Redakcja: Sandra Trela
Koncepcja graficzna: Marzena Daszewska, Paweł Kosmalski
Redakcja techniczna map: Patrycja Mikulska
Skład: MSP Studio Magdalena Suchy-Polańska
Fotoedycja: Dawid Kwoka
Zdjęcie na okładce: Kanuman / Shutterstock.com

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiejkolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.
Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.
Autor oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 2309863
e-mail: redakcja@bezdroza.pl
Księgarnia internetowa: http://bezdroza.pl

Drogi Czytelniku!
Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:
http://bezdroza.pl/user/opinie/?belaz1
Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie I
ISBN: 978-83-246-8622-3

Copyright © Le Guide Vert Michelin – Michelin & cie
Le Guide Vert Michelin, 46, avenue de Breteuil, 75324 Paris Cedex 07
Copyright © for the Polish Edition by Helion, 2014

- **Kup książkę**
- **Poleć książkę**
- **Oceń książkę**
- **Księgarnia internetowa**
- **Lubię to! Nasza społeczność**

Lazurowe Wybrzeże

© Simon Gurney / Dreamstime.com

Udane Wakacje

Kup książkę **Poleć książkę**

Tulon ★★

Jest to drugie co do wielkości nadmorskie miasto portowe we Francji. Mieści się tam jeden z najbardziej strzeżonych i najpiękniejszych portów nad Morzem Śródziemnym. Otoczony jest pastelowymi fasadami budynków i wysokimi wzgórzami, które są zwieńczone fortami. Mimo że galery sprzed kilku wieków już dawno temu zostały zastąpione statkami rejsowymi i militarnymi frachtowcami, to nowoczesne miasto nie straciło nic ze swego żeglarskiego dziedzictwa, które można odkryć w wąskich uliczkach Starego Miasta i na nabrzeżu Starego Portu.

Usytuowanie

Stare Miasto Tulonu znajduje się w Starym Porcie (Vieille Darse), sąsiadującym na wschodzie z Cours Lafayette, na zachodzie z rue Anatole-France, a na północy z rue Landrin. Nad miastem wznosi się malowniczo góra Faron.

Zwiedzanie

Idąc przez miasto, należy zwrócić uwagę na charakterystycznie pomalowane ściany (rue du Noyer, rue Micholet, avenue Franklin Roosevelt) ilustrujące życie i historię miasta.

Place de la Liberté

Ten plac jest sercem nowoczesnego miasta. Mieści się na nim monumentalna Fontaine de la Fédération, wzniesiona w 1889 r. dla uczczenia stulecia Republiki.
Po przeciwnej stronie placu znajduje się boulevard Strasbourg oraz avenue du Général-Leclerc (zbudowane na miejscu dawnych fortyfikacji), które tworzą oś miasta. Opéra Municipal powstała w 1862 r.

Place d'Armes

Budynek na tym placu został zamówiony przez Colberta jako miejsce przeglądu wojsk, pierwotnie nazywane Champ de Bataille.

Corderie

Budynek został zaprojektowany przez francuskiego inżyniera Sebastiana Vaubana jako fabryka liny morskiej (*corderie*). Obecnie mieszczą się tu biura administracyjne marynarki. Piękne **drzwi** ★ (1689) pochodzą z dawnego kolegium jezuickiego.

Musée de la Marine ★

Pl. Monsenergue – tel.: 04 94 02 02 01 – VII–VIII: 10.00–18.00, XI–VI: codz. z wyj. wt. 10.00–18.00 – zamkn. I, 1 V, 25 XII – 6 EUR (do 26 lat wstęp wolny) – www.musee-marine.fr.
Do muzeum prowadzą imponujące XVIII-wieczne drzwi ze statuami Marsa po lewej stronie i Bellony po prawej. Po wejściu odwiedzający znajdują się przed Quai de l'Artillerie i starym arsenałem – temat tego dużego fresku został zaczerpnięty z obrazu (XVIII w.) autorstwa Josepha Verneta. Na parterze znajdują się modele w dużej skali, przedstawiające fregatę „la Sultane" oraz XVIII-wieczny statek „Duquesne". Ciekawa kolekcja modeli statków i łodzi podwodnych od XIX w. do czasów obecnych.

© Kaligaski / Fotolia.com

Port w Tulonie

Port ★

Budowa starego portu (Vieille Darse lub Darse Henri-IV) została rozpoczęta w 1589 r., a wydatki pokryło miasto Tulon. Dwa falochrony, zamykające port od strony południowej, zostały ukończone w 1610 r. Richelieu stworzył tu arsenał militarny do budowania i naprawiania okrętów wojennych. Za rządów Ludwika XIV port okazał się zbyt mały i Vauban w latach 1680–1700 zaprojektował nowy port (Darse Neuve), a w 1836 r. zbudowano aneks w Mourillon.

Rejs łodzią po redzie ★

Bateliers de la Côte d'Azur – tel.: 04 94 93 07 56 – www.lesbateliersdelaradedetoulon.com; Groupement des bateliers toulonnais – tel.: 04 94 46 29 89 – www.visitedelaradedetoulon.com – rejs z komentarzem (1 godz.) z pomostu na Quai de la Sinse – 10 EUR (4–10 lat 6 EUR).
Redy Tulonu mieszczą w sobie Force d'Action Navale, które składają się z dwóch lotniskowców: „Foch" i „Clemenceau" – największych okrętów w marynarce francuskiej. Tamaryjska przybrzeżna reda prowadzi do dwóch fortów: Balaguier i l'Ayguillette. Roztaczają się stąd wspaniałe **widoki** ★ na Tulon.

Tour Royale

Polygone. Av. de la Tour-Royale – tel.: 04 94 23 07 88 – VII–IX: śr. i weekend 9.00–12.00, 14.00–18.00 – zamkn. przez resztę roku – wstęp wolny.
Na system fortyfikacji składają się XVI-wieczne mury obronne o grubości 7 m oraz kilka wież: Grosse Tour, Tour de la Mitre. Fortyfikacje te służyły przede wszystkim jako więzienie. Z wartowni rozciąga się **widok** ★ na Tulon, na górę Faron, na redy, półwysep Giens i przylądek Sicié.

Stare Miasto ★

Starożytne serce Tulonu charakteryzuje labirynt uliczek. Długoterminowy plan renowacyjny rozpoczęty w 1985 r. pozwolił na odbudowę wielu uroczych fasad i fontann.

© Kaligaski / Fotolia.com

Uliczka starego Tulonu

Église St-Louis

Rue Louis-Jourdan.
Kościół św. Ludwika (XVIII w.) jest pięknym przykładem architektury neoklasycystycznej.

Rue Vezzani

Przy tej ulicy znajduje się XVIII-wieczna reprodukcja dziobu okrętu, która zdaje się wystrzelać z muru.

Maison de la Photographie, Musée de la Figurine

Pl. du Globe, rue Nicolas-Laugier – tel.: 04 94 93 07 59 – codz. z wyjątkiem nd.–pn. i dni wolnych od pracy 12.00–18.00; IX–VI: wt.–sb. 12.00–18.00 – wstęp wolny.
W Muzeum Fotografii prezentowane są wystawy czasowe. W Muzeum Figurek znajduje się 3000 figurek na wystawie w dioramach scen historycznych, takich jak kampania Bonapartego w Egipcie.

Fontaine des Trois-Dauphins

Place Puget jest upiększony ciekawą fontanną wyrzeźbioną w 1780 r. przez dwóch miejscowych artystów. W jej basenie rosną paprocie, drzewo figowe, nieszpułka i oleander.

Rue d'Alger

Ten zmodernizowany deptak jest główną ulicą handlową prowadzącą do starego portu Vieille Darse.

Église St-François-de-Paule

Ten mały kościół został zbudowany w 1744 r. Posiada fasadę z podwójnymi łukami i genueńską dzwonnicę typową dla nicejskiego baroku.

NOCLEGI

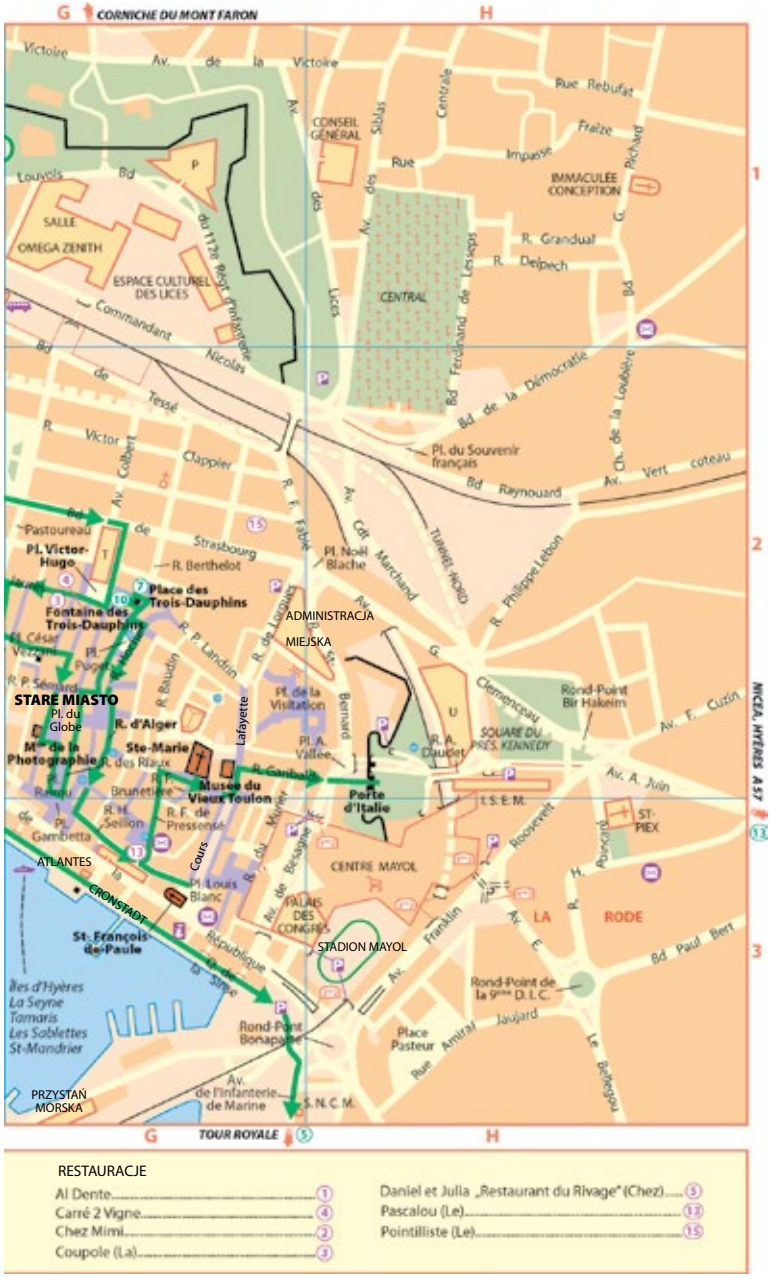
Bonaparte (Hôtel) ③	Toulon Amirauté ①
Corniche (La) ⑤	Trois Dauphins (Hôtel Les) ⑩
Little Palace (Hôtel) ⑦	Val Hôtel ⑬

Cathédrale Ste-Marie

Katedrę zbudowano w XI w. i odnowiono w XII w. W XVII w. została ona powiększona i wzbogacona o klasycystyczną fasadę. Wnętrze jest dość ciemne i łączy styl romański z gotyckim. Znajduje się tu kilka ciekawych prac autorstwa Pierre'a Pugeta i Van Loo.

Musée du Vieux Toulon

69 cours Lafayettet – tel.: 04 94 62 11 07 – pn.–sb. 14.00–17.45 – wstęp wolny – www.avtr-org.
Galerie map, grafik i obrazów, które ukazują ważne momenty z historii miasta od czasów

RESTAURACJE

Al Dente ①	Daniel et Julia „Restaurant du Rivage" (Chez) ⑤
Carré 2 Vigne ④	Pascalou (Le) ⑫
Chez Mimi ②	Pointilliste (Le) ⑮
Coupole (La) ③	

średniowiecza. W gablotach znajduje się ceramika, statuetki, kostiumy i eksponaty, które obrazują tradycję Prowansji.

Porte d'Italie

Ta brama-bastion została zbudowana w 1790 r. w miejscu starożytnych fortyfikacji. Jest ona jedyną pozostałością po murze obronnym, który otaczał Tulon. Honoriusz Balzak wykorzystał to miejsce jako tło do sceny jednej ze swoich powieści, w której Vidocq posłużył się orszakiem pogrzebowym, aby uciec z miasta.

Musée d'Art

113 bd du M.-Leclerc – tel.: 04 94 36 81 01 – codz. poza świętami i dniami wolnymi od pracy 12.00–18.00 – wstęp wolny.

W zbiorach **Muzeum Sztuki** są reprezentowane szkoły malarskie: flamandzka, holenderska, włoska i francuska. Wystawiane są tu również prace artystów XIX-wiecznych i duża liczba dzieł malarzy prowansalskich, spośród których warto wspomnieć o pejzażyście z Tulonu Vincencie Courdouanie.

Okolice

Mont Faron ★★★

Niewielki wapienny masyw Mont Faron (584 m n.p.m.), graniczący z głębokimi dolinami, dominuje nad Tulonem. Warto wybrać się na letnią przejażdżkę ponad zboczami porośniętymi sosnami, z ładnymi **widokami** ★ na Tulon, wewnętrzne i zewnętrzne porty, St-Mandrier, Cap Sicié oraz Bandol.

Téléphérique du Mont Faron ★

Tel.: 04 94 92 68 25 – www.telepherique-faron.com – odjazdy co 10 min – II–XI: codz. 10.00–20.00 – 7 EUR (poniżej 10 lat 5 EUR) – 14 EUR bilet łączony z zoo na górze Faron.

Panoramiczna ★ przejażdżka wyciągiem trwa 6 min. Widok z tarasu położonego powyżej stacji jest dostępny tylko dla klientów.

Sentier des Crêtes – *pieszo 1 godz. 30 min tam i z powrotem. Mapa w informacji turystycznej w Tulonie. Punkt wyjściowy koło parkingu Mémorial, trasa turystyczna prowadzi do fortu Croix-Faron (zamknięty).*

Musée-Mémorial du Débarquement en Provence ★

Tel.: 04 94 88 08 09 – VII–VIII: 10.00–12.00, 14.00–17.30; V–VI, IX: wt.–nd. 10.00–12.00, 14.00–17.30; X–IV: wt.–nd. 10.00–12.00, 14.00–16.30 – zamkn. 1 I, 1 V, 25 XII – 4 EUR (do 10 lat wstęp wolny).

Po lewej stronie od drogi w Beaumont Tower znajduje się pomnik upamiętniający wyzwolenie południowo-wschodniej Francji przez aliantów w sierpniu 1944 r. Część pierwsza jest poświęcona pamięci Anglików, Amerykanów, Kanadyjczyków i Francuzów, którzy brali udział w wyzwoleniu. W drugiej części znajduje się diorama ukazująca wyzwolenie Tulonu i Marsylii oraz kino (15-minutowy film dokumentalny, nakręcony podczas lądowania).

Z tarasu (dostępny w czasie zwiedzania muzeum) rozciąga się niezwykła, szeroka **panorama** ★★★ Tulonu, portów, Morza Śródziemnego oraz wysp i gór.

Zoo

Tel.: 04 94 88 07 89 – VII–VIII: 10.00–19.00; V–VI, IX: 10.00–18.30; X–IV: 10.00–17.30 – zamkn. podczas brzydkiej pogody – 9 EUR (do 4 lat wstęp wolny) – 14 EUR bilet łączony z wyciągiem z Tulonu.

Trasy zwiedzania

Presqu'île de St-Mandrier ★

Z drogi dookoła półwyspu można podziwiać **widok** ★ na cały port i Tulon oraz na okolice tuż przed zatoką St-Georges, w której znajduje się morsko-powietrzna baza i centrum szkoleniowe dla inżynierów morskich, a także port rybacki i rekreacyjny w **St-Mandrier-sur-Mer**. Zakręt w prawą stronę przy wjeździe do miasta wznosi się stromo do małego cmentarza z **panoramą** ★★ Tulonu oraz Îles d'Hyères.

Corniche du Mont Faron ★★

30 min.

Corniche du Mont Faron zapewnia najpełniejszy widok na całą przystań w Tulonie. Najlepsza pora na wycieczkę to późne popołudnie, kiedy światło jest idealne.

Z drogi wzdłuż wspaniałego Corniche Marius-Escartefigue i stoków Mont Faron rozciągają się **widoki** ★★ na Tulon i jego okolicę.

Plaże Tulonu

Les Sablettes

Ta długa, szeroka plaża, pokryta pięknym piaskiem, jest otwarta na morze. Domy po ostatniej wojnie odbudowano w stylu neoprowansalskim.

Jedziemy drogą wzdłuż wąskich, piaszczystych przesmyków, które łączą półwysep ze stałym lądem. Można podziwiać stamtąd piękny widok na otoczony górami Tulon.

Anses Méjean i Magaud

Nadmorska droga do La Garde-Le Pradet prowadzi do dwóch ładnych, piaszczystych plaż skrytych w dwóch zatokach: Méjean i Magaud.

Pieszo: 1,5 godz. tam i z powrotem; tzw. szlakiem celników z fortu St-Louis idziemy do przylądka Brun i do przylądka Méjean. Ładny widok na redę.

informator

Informacje praktyczne

Informacja turystyczna – *Pl. Raimu – tel.: 04 94 18 53 00 – IV–X: 9.00–18.00, wt. 10.00–18.00, nd. 10.00–12.00; XI–III: 9.00–13.00, 14.00–17.00, wt. 10.00–13.00, 14.00–17.00, nd. i dni wolne od pracy 10.00–12.00 – www.toulontourisme.com.*

Zwiedzanie z przewodnikiem – Konieczna rezerwacja. Trasy tematyczne, np. „Toulon insolite", czyli niezwykły Tulon (9 EUR), historyczna trasa „Histoire de Toulon" (8,50 EUR) czy spacerowa „Flânerie au gré des fontaines" (8,50 EUR) – *www.toulontourisme.com.*

Parkingi – przy place d'Armes, place de la Liberté/Palais Liberté oraz przy Centre Mayol.

Noclegi

Hôtel Les Trois Dauphins – *9 pl. des Trois-Dauphins – tel.: 04 94 92 65 79 – 15 pok. 38/55 EUR – śniadanie 9 EUR.* Niewielkie, choć urocze pokoje wychodzą na wewnętrzny dziedziniec.

Hôtel Little Palace – *8 r. Berthelot – tel.: 04 94 92 26 62 – www.hotel-littlepalace.com – 23 pok. 65 EUR – śniadanie 9 EUR.* Niewielki i przyjemny hotel. Doskonałe śniadanie.

Hôtel Bonaparte – *16 r. A. France – tel.: 04 94 93 07 51 – www.hotel-bonaparte.com – 22 pok. 65/90 EUR – śniadanie 9 EUR.* Centralnie położony hotel w stylu prowansalskim w odcieniach ochry. Pokoje z widokiem na miasto.

Toulon Amirauté – *4 r. Adolphe-Guiol – tel.: 04 94 22 19 67 – www.hotel-toulon-amiraute.com – 58 pok. 90 EUR – śniadanie 10 EUR.* Centralnie położony i cichy hotel urządzony w stylu statków rejsowych.

Okolice

Val Hôtel – *Av. René-Cassin – 83160 La Valette – 7 km od Toulonu drogą A 57 – tel.: 04 94 08 38 08 – www.monalisahotels.com – 47 pok. 61/84 EUR – śniadanie 10 EUR – 13/18 EUR (restauracja zamkn. w weekendy).* Pełna zieleni okolica, duże i kolorowe pokoje, basen, niższa taryfa weekendowa. W pobliżu przebiega zjazd z dużej drogi.

La Corniche – *17 Littoral F. – Mistral – tel.: 04 94 41 35 12 – www.bestwestern-hotelcorniche.com – 30 pok. 127/241 EUR – śniadanie 16 EUR.* Dwa kroki od portu St-Louis i plaż Mourillon. Komfortowe pokoje, większość z widokiem na morze.

Restauracje

Al Dente –*30 r. Gimelli – zamkn. nd. w południe; V–IX: zamkn. sb.–nd. – zestaw dnia 12,60 EUR – karta 21 EUR.* Bogata karta włoskich makaronów w przystępnej cenie. Pełne kolorów wnętrze.

Chez Mimi – *Sq Léon-Vérane – zamkn. pn. – zestaw dnia 12,80 EUR – karta 5/30 EUR.* Prosta jadania z tunezyjskimi stołami, uprzejma obsługa, dania z kuskusem... Podróż przez Morze Śródziemne!

Le Pascalou – *3 pl. à l'Huile – zamkn. pn. i wieczorem (z wyj. sb. w VII–VIII) – 18,80/25 EUR.* Przy niewielkim placu znajduje się restauracja, w której polecamy szczególnie rybę dnia.

La Coupole – *290 r. Jean-Jaurès – zamkn. nd. wieczorem – zestaw dnia 14,90 EUR – karta 19,90/35 EUR.* Modna restauracja urządzona w dawnym kinie wychodzącym na niewielką uliczkę w centrum Tulonu. Sute porcje.

Carré 2 Vigne – *14 r. du Pomet – www.carre-2vigne.com – 26 EUR/35 EUR – zamkn. nd. i pn.* Restauracja nie rzuca się w oczy podczas spaceru ulicami miasta, ale wnętrze podbija serca gości wystrojem i kuchnią (włoską) opartą na produktach sezonowych.

Le Pointilliste – *43 r. Picot – zamkn. w nd. oraz popołudniu w sb. i pn. – zestaw dnia 15 EUR – karta 39/73 EUR.* Nowoczesne wnętrze, doskonałej jakości kuchnia oparta na produktach lokalnych.

Okolice

Chez Daniel et Julia „Restaurant du Rivage" – *83500 La Seyne-sur-Mer – Quartier Fabrégas – 11 km od Tulonu drogami A 50, D 559 i D 816 – zamkn. XI, w nd, wieczorem, poza sezonem w pn. – 42/80 EUR.* Rodzinna i gościnna restauracja przy niewielkiej zatoce. Taras z widokiem na morze, wystrój rustykalno-prowansalski.

Puby i kawiarnie

La Cade à Dédé – *17 r. Charles-Poncy – 8.30–12.30 – zamkn. pn. i 3 tydzień l.*

Chichi Fregi – *G. Toine – 8 r. Vincent-Courdouan – nieopodal Cours Lafayette – chichifregi.toulon.free.fr – wt.–sb. 9.00–13.00 i 15.00–18.00.* Istnieje od 1907 r.

Zakupy

Lokalne specjały – *escabèche de sardine* (sardynki z warzywami), *„pompe à l'huile"* (deser), *chichi-fregi* (smażone ciasteczka) i *cade* (rodzaj pizzy z mąki z ciecierzycy) można kupić na stoiskach koło **Galerii Lafayette**.

Targ odbywa się codz. rano (z wyjątkiem pn.) przy cours Lafayette. Targi Marché du Pont du Las (zachód) i Marché du Mourillon (wschód, przy plażach). Zakupy: ulice d'Alger, Jean-Jaurès, Hoche i place Victor-Hugo, w dzielnicy Mourillon – rue Lamalgue.

Le Caillou du Faron – *82 r. Alézard – 9.30–12.30, 14.30–18.30 – zamkn. nd.–pn.* Sprzedawana jest tu własnego wyrobu czekolada.

Hyères ★

Wspaniałe wille i hotele-pałace w stylu *belle époque* odkrywają minioną chwałę miasta, które cieszyło się niegdyś ogromną popularnością wśród bogatych arystokratów. Hyères jest najbardziej wysuniętym na południe kurortem Riwiery.

Usytuowanie

Większy obszar Hyères jest podzielony na pół przez Voie Rapid, ze starą częścią położoną na stokach od strony północnej oraz lotniskiem, plażami i przystanią na południu.

Stare Miasto

Porte Massillon

Brama ta prowadzi na rue Massillon, tętniącą życiem ulicę pełną sklepów, która kiedyś była główną ulicą Starego Miasta.

Place Massillon

Na placu, gdzie odbywa się codziennie targ, stoi XII-wieczna wieża – **Tour St-Blaise** – ostatnia pozostałość po templariuszach, w której obecnie są organizowane wystawy sztuki współczesnej (*tel.: 04 94 35 22 36 – od poł. VI do poł. IX: śr.–pn. 10.00–12.00, 16.00–19.00; przełom IV/V: 10.00–12.00, 14.00–17.00; X–IV: śr. 10.00–12.00, 14.00–17.00 – zamkn. w dni wolne od pracy – wstęp wolny*).

Place St-Paul

Z tego tarasowego placu, który niegdyś był miejscem, w którym stały krużganki **Collégiale St-Paul** roztacza się **panorama** ★ półwyspu.

Ruiny Château des Aires

Do ruin zamku można też dotrzeć samochodem, jadąc wzdłuż Montée de Noailles (parking).

© nasko / Fotolia.com

Stare Miasto Hyères

Zamek w Hyères przeszedł z rąk panów Fos w ręce hrabiów Prowansji, którzy przebudowali go w XIII w. Ruiny są dość duże, zwłaszcza wieże i blankowany donżon, który dominuje nad miastem. Roztacza się z niego ładny **widok** ★ na wybrzeże.

Église St-Louis

Pl. de la République – tel.: 04 94 00 55 50.

Kościół św. Ludwika to dawna świątynia franciszkańska, która jest przykładem przejścia ze stylu romańskiego do prowansalskiego gotyku.

Zwiedzanie

Villa Noailles

Montée de Noailles – tel.: 04 98 08 01 98 – www.villanoailles-hyeres.com – VII–IX: 14.00–19.00, pt. 16.00–22.00, zamkn. wt. i dni wolne od pracy; X–VI: 13.00–18.00, pt. 15.00–20.00, zamkn. pn.–wt. i dni wolne od pracy – wstęp wolny – godziny otwarcia uzależnione są również od przygotowywanych wystaw.

Ulubione miejsce spotkań awangardowych artystów z lat 20. XX w. (Picasso, Giacometti, Man Ray, Dali). Miasto Hyères odnowiło willę w 1986 r., a na pierwszym piętrze urządza teraz czasowe wystawy. Przy wejściu mały ogród w stylu kubistycznym został zaprojektowany przez Gabriela Guévrékiana.

Parc St-Bernard (Jardin de Noailles)

Poniżej willi znajduje się śródziemnomorski ogród z **widokiem** ★ na masyw Maures, kolegiatę St-Paul, Giens i wyspy Hyères.

Ancienne Collégiale St-Paul

Pl. Saint-Paul – tel.: 04 94 00 55 50 (Église St-Louis) IV–IX: śr.–pn. 10.00–12.00, 16.00–19.00; X–III: śr.–nd. 10.00–12.00, 14.00–17.30 – wstęp wolny.

Romańska dzwonnica tej **dawnej kolegiaty św. Pawła** powstała w XII w. Piękne renesansowe drzwi i monumentalne schody prowadzą do narteksu pokrytego darami wotywnymi. Gotycka nawa, ustawiona pod kątem w stosunku do oryginalnego kościoła, posiada boczne kaplice zbudowane w stylu gotyku płomienistego.

© bouzou / Shutterstock.com

Collégiale St-Paul

Plaże Hyères

Hyères posiada 20 km plaż, z których większość jest strzeżona przez ratowników. Wyjątkiem są bardziej dzikie regiony półwyspu Giens. **L'Almanarre** to długa piaszczysta plaża niedaleko miejsca, gdzie stało antyczne greckie miasto Olbia, używana przez wiele szkół surfingowych. Droga solna (*Route du Sel; czynna w lecie*) prowadzi przez cały półwysep obok olbrzymich słonych bagien (400 ha), a następnie w okolicy Étang des Pesquiers – miejsca, gdzie gnieździ się wiele morskich ptaków. **Hyères-Plage** – małe plaże Hippodrome, La Capte oraz La Bergerie osłania, aż do Giens, mały lasek piniowy. W **Ayguade-le Ceinturon** znajduje się stary port Hyères – miejsce, gdzie św. Ludwik zszedł na ląd, wracając z siódmej krucjaty. Przyjemny kurort z dwiema piaszczystymi plażami.

Miasto XIX-wieczne

Rozwój turystyki zimowej w Hyères datuje się na połowę XIX w. Bywały tu wtedy takie sławy jak królowa Wiktoria, pisarz R.L. Stevenson, oraz wspaniałe francuskie postacie: Victor Hugo i Maupassant.

„Godillot"

Jest to oficjalna nazwa zachodniej części miasta rozwiniętej przez **Alexisa Godillota**, dostawcę zaopatrzenia dla armii Drugiego Cesarstwa i właściciela połowy Hyères.
Naprzeciwko anglikańskiego kościoła św. Pawła znajduje się **Villa Tunisienne** w mauryjskim stylu, niegdyś dom architekta Godillota-Chapoularta.
Przy rue Gallieni znajduje się dawny **Hôtel des Palmiers** (1884). Wybudowany przy avenue des Îles-d'Or **Hôtel des Ambassadeurs** nadal posiada wspaniałe wejście udekorowane kariatydami.

Ogrody

Jardins Olbius-Riquier

Av. Ambroise-Thomas – VI–VIII: 7.30–20.00; IX–IV: 7.30–17.30 – wstęp wolny.
Bogactwo tropikalnych i równikowych roślin, zwłaszcza palm i kaktusów, oraz kilka rzadkich okazów zwierząt w niewielkim zoo.

Parc du Château Ste-Claire

Av. Edith-Warton – VI–VIII: 8.00–19.00; IX–V: 8.00–17.00 – 8 EUR – możliwość zwiedzania z przewodnikiem (należy zarezerwować).
Piękna willa wybudowana w 1850 r. przez pułkownika Voutiera, człowieka, który odkrył Wenus z Milo, stoi w środku tego wypełnionego egzotycznymi roślinami parku.

Okolice

Stanowisko archeologiczne Olbia

Dojazd z Hyères drogą D 559 w kierunku Carqueiranne – możliwość zwiedzania z przewodnikiem – tel.: 04 94 65 51 49 – www.villedehyeres.fr – VII–VIII: 9.30–12.00, 15.30–19.00; IV–VI, IX–X: 9.30–12.00, 14.00–17.30 – zamkn. nd. i wt. – 2,50 EUR (poniżej 18 lat wstęp wolny).
W IV w. p.n.e. Olbia była obronną wioską i portowym targiem, jak również przystanią na trasach morskich.

Półwysep Giens ★★

Podwójny przesmyk

Półwysep Giens jest rzadkim naturalnym fenomenem powstałym, gdy wartkie nurty ujść dwóch rzek opływały z obu stron dawną wyspę Giens i utworzyły podwójny przesmyk na skalistym dnie morza, łącząc wyspę ze stałym lądem.
By podziwiać flamingi, najlepiej przyjechać tu w połowie września, kiedy pojawia się aż do 1500 osobników.
Przez trzy dekady zachodni przesmyk był erodowany przez wiatr i sztormy atakujące jego ściany, zamiatające plażę i pokrywające części drogi warstwą piasku. Aktualnie wciela się w życie projekt przygotowany przez Conservatoire du Littoral w celu ochrony tego miejsca.

Giens

Ta mała wioska posiada ruiny zamku oraz muldę, z której rozciąga się wspaniała **panorama** ★★. St-John Perse, wygnany poeta i laureat Nagrody Nobla, spoczywa na tutejszym cmentarzu. Na południu leży mały port Niel.

Tour Fondue

Piesza wycieczka po półwyspie (18 km) zajmie ok. 5 godz.
Z tego miejsca wypływają łodzie na Île de Porquerolles. Roztacza się stąd piękny widok na wyspę oraz półwysep Giens. Częściowo oznakowany szlak łączy port La Madrague z plażą Badine, biegnąc przez górzyste i pokryte lasami sosnowymi wybrzeże. Szlak prowadzi obok ukrytych plaż i skalistych zatoczek.

Sommet du Fenouillet

4 km, 30 min pieszo tam i z powrotem.
Z neogotyckiej **kaplicy** wiedzie szlak na **szczyt Le Fenouillet**, najwyższy punkt Maurettes (291 m n.p.m.) z piękną **panoramą** ★ rozciągającą się na zatoki Hyères i Tulon.

Jardin d'Oiseaux Tropicaux

13 km na wschód drogą N 98 do La Londe-les-Maures (*zob. Massif des Maures, s. 44*).
Oznakowany szlak został wytyczony przez rezerwat egzotycznego ptactwa.

informator

Informacje praktyczne

Informacja turystyczna – *Rotonde du Park Hotel, av. de Belgique – tel.: 04 94 01 84 50 – www.hyeres-tourisme.com – VII–VIII: 9.00–19.00; IX–VI: codz. z wyjątkiem nd. i dni wolnych od pracy 9.00–18.00, sb. 9.00–16.00.*

Zwiedzanie z przewodnikiem – Przez cały rok aktywni są przewodnicy tak po mieście, jak i po okolicznych rezerwatach przyrody (Salin des Pesquiers, Porquerolles, Port-Cros) i rezerwatach morskich.

Parkingi – Nie ma opłat za parkowanie przy przystani lub na place Louis-Versin. Podziemne parkingi (płatne) znajdują się na zewnątrz kasyna, w pasażu handlowym Opia oraz w ogrodach Denis na place du Maréchel-Joffre.

Noclegi

Hôtel Les Orangers – *64 av. des Îles-d'Or – tel.: 04 94 00 55 11 – www.orangers-hotel.com – zamkn. I – 16 pok. 80/83 EUR – śniadanie 7 EUR.* Cichy hotel urządzony w willi z jasnych kamieni. W lecie śniadanie podawane jest również w oranżerii.

Hôtel Les Voiliers – *Av. du Dr-Robin, port St-Pierre – tel.: 04 94 38 39 24 – www.hotel-var.com – 37 pok. 70/79 EUR – śniadanie 7,50 EUR – zestaw dnia 23 EUR – karta 29 EUR.* Najdroższe pokoje wychodzą na port. Śniadanie w przyległej restauracji. Dobry stosunek jakości do ceny.

La Potinière – *29 av. de Méditerranée - tel.: 04 94 00 51 60 – www.lapotiniere.com – zamkn. od końca XI do końca II – 28 pok. 90/145 EUR – śniadanie 12 EUR.* Elegancki hotel z prywatną plażą, a wszystko w rozsądnej cenie.

Hôtel BOR – *3 allée Émile-Gérard – tel.: 04 94 58 02 73 – www.hotel-bor.com – 20 pok. 150/170 EUR – śniadanie 15 EUR.* Modny hotel nieopodal portu. Prywatny taras z leżakami i ogromnymi pufami. W południe czynna restauracja, wieczorami bar. W czwartkowe wieczory jazz.

Restauracje

Kramy przy plaży – *otwarte w sezonie, od początku V do końca XI, głównie w okolicach plaż w Hyères i La Londe-les-Maures* (kanapki, sałatki, frytki, grillowane ryby i in.)

L'Abri-Côtier – *Pl. Daviddi, plage de l'Ayguade – zamkn. X–III i w śr. – zestaw dnia 15/18 EUR – karta15/25 EUR.* Na powietrzu, przy porcie Ayguade, naprzeciw plaży. Dania mięsne, napoje, a obok siatkówka plażowa.

Côté Mer – *1550 bd Marine – plage de l'Ayguade – zamkn. I–III – 15/30 EUR.* Biało-turkusowa restauracja na plaży (pizza i grillowana ryba). Wieczory z DJ-em.

Plaisirs Gourmands – *16 r. de Limans – w lecie zamkn. nd. i w pn. w południe, w zimie w pn. w południe i we wt. – zestaw dnia 12,80 EUR – karta 14/25 EUR.* Rustykalne wnętrze, utalentowany szef kuchni.

Le Jardin – *19 av. Joseph-Clotis – zamkn. wieczorem i w weekendy w zimie – 15/30 EUR.* Kuchnie świata.

La Table d'Enzo – *3 pl. Massillon – www.latabledenzo.com – zamkn. XI i I; w zimie we wt. i w śr. – karta 15,50/24 EUR.* Kuchnia tradycyjna. Wnętrze ozdobione portretami aktorów. Taras wychodzi na plac Massillon.

La Colombe – *663 route de Toulon – www.restaurantlacolombe.com – zamkn. sb. w południe, w nd. wieczorem i w pn. IX–VI; w sb. w południe, we wt. w południe, w pn. VIII–VIII – 30/65 EUR.* Elegancka restauracja z patio u stóp masywu Maurettes. Kuchnia śródziemnomorska.

Puby i kawiarnie

Le Jardin du Café – *9 r. Massillon – zamkn. tydz. w I i III, w pn. rano i w nd. poza sezonem – 9.30–13.00, 15.00–19.30.* Prąży się tu kawę i przygotowuje pachnące herbaty. Jest to również sklep kolonialny. Wyroby prowansalskie.

Claude Ré – *10 r. de Limans – codz. z wyjątkiem nd. popołudniu i pn. 8.30–12.30, 15.00–*

Lazurowe Wybrzeże

Ruszajcie w świat z przewodnikami Michelina!

Zapraszamy w podróż po najwspanialszych regionach świata.

W trzech częściach przewodnika z serii „Udane Wakacje" znajdziecie niezbędne informacje o celu Waszej podróży:

- informacje praktyczne – przydatne przed i w trakcie podróży
- zaproszenie do podróży – część prezentująca informacje geograficzno-historyczne i kulturowe
- zwiedzanie – rozdział proponujący trasy zwiedzania miast, najbliższych okolic i opisujący interesujące miejsca

Gwiazdki (tradycyjny system oceny atrakcji turystycznych)

★★★ zobacz koniecznie
★★ warto odwiedzić
★ godne uwagi

Precyzyjne **mapy**

- mapa Lazurowego Wybrzeża
- plany poszczególnych miast
- mapy okolic

Nr katalogowy: **15858**
Księgarnia internetowa:
http://bezdroza.pl
Zamówienia telefoniczne:
tel.: 0 801 339900
kom.: 0 601 339900

ISBN 978-83-246-8622-3

MICHELIN

Zaplanuj trasę podróży
z serwisem
www.ViaMichelin.com

Cena 19,90 zł

PROGRAM PARTNERSKI
GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!
http://program-partnerski.helion.pl

GRUPA WYDAWNICZA
Helion SA